

Zatwierdzam

Wojciech Murdzek

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

(podpis elektroniczny)

Warszawa, kwiecień 2020 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMNIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE W ROKU 2019

Program współpracy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2019 został przyjęty zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 stycznia 2019 r. (Dz. Urz. MNiSW poz. 6). Obowiązek ogłoszenia sprawozdania z realizacji *Programu* za rok poprzedni wynika z art. 5b ust. 3 ustawy.

Komórką odpowiedzialną za przygotowanie oraz monitorowanie realizacji *Programu* jest Biuro Ministra, które współpracuje z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, odpowiedzialnymi za wykonywanie zadań wymienionych w *Programie*, zgodnie z ich właściwością.

Za główny cel *Programu* przyjęto budowanie partnerstwa społecznego na rzecz jakości naukowej, nowoczesnego szkolnictwa wyższego oraz rozwoju gospodarczego Polski, jako wyrazu Społecznej Odpowiedzialności Nauki – III filaru „Strategii Gowina”.

W *Programie* wyróżniono dwie podstawowe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi: pozafinansową oraz finansową.

1. Formy współpracy pozafinansowej

1.1. Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych

W 2019 roku Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zapewniało udział organizacji pozarządowych w procesie tworzenia przepisów prawa. Projekty aktów normatywnych były konsultowane z organizacjami pozarządowymi, które działają w obszarze dotyczącym danego projektu. Sporządzenie oceny skutków regulacji do aktu prawnego oraz wskazanie w nim podmiotów, z którymi należy skonsultować projekt, należy do właściwości komórek merytorycznych MNiSW. Organizacje pozarządowe mogły również z własnej inicjatywy brać udział w procesie stanowienia prawa poprzez przekazywanie stanowisk do aktualnie

procedowanych projektów aktów normatywnych, które były systematycznie udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Stanowiska były przekazywane za pośrednictwem poczty tradycyjnej, jak również elektronicznej.

1.2. Tworzenie gremiów opiniodawczo-doradczych z udziałem partnerów społecznych:

a) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego (RGNiSW) jest niezależnym organem opiniodawczo-doradczym współdziałającym z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz z innymi organami władzy i administracji publicznej w ustalaniu polityki państwa w zakresie szkolnictwa wyższego, polityki naukowej i innowacyjności.

W roku 2019 RGNiSW odbyła 9 posiedzeń plenarnych oraz 10 posiedzeń Prezydium. Rada Główna i Prezydium Rady Głównej przyjęły łącznie 50 dokumentów (m.in. uchwały, stanowiska) dotyczących m.in. problematyki kształcenia nauczycieli, kształcenia lekarzy i lekarzy-dentystów, opiniowania projektów aktów prawnych i dokumentów przedstawionych przez organy władzy administracji publicznej.

b) Zespół do współpracy przy realizacji zadań związanych z koordynacją systemu uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej

W 2019 roku odbyło się jedno posiedzenie Zespołu do współpracy przy realizacji zadań związanych z koordynacją systemu uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej. W posiedzeniu udział wzięli m.in. przedstawiciele samorządów zawodowych takich, jak: Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna, Krajowa Izba Radców Prawnych, Krajowa Rada Izby Architektów, Naczelna Rada Adwokacka, Naczelna Rada Lekarska, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, Naczelna Rada Aptekarska. Do głównych zadań Zespołu należało podejmowanie, we współpracy z właściwymi organami, działań zapewniających jednolite stosowanie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. *o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej* oraz analizowanie obowiązujących i projektowanych aktów prawnych, które określają wymagania dotyczące wykonywania zawodów regulowanych oraz podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w związku z przepisami ww. ustawy.

Ponadto, w ramach koordynacji systemu uznawania kwalifikacji zawodowych, prowadzone były działania mające na celu udostępnianie informacji o uznawaniu kwalifikacji w zawodach regulowanych i działalnościach regulowanych.

1.3. Nadzór nad działalnością fundacji oraz udział przedstawicieli Ministra w organach fundacji:

- a) **Fundacja – Zakłady Kórnickie (FZK)** – na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. *o fundacji – Zakłady Kórnickie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1082 z późn. zm.) nadzór nad Zakładami sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Reprezentantem Ministra w Radzie Kuratorów FZK, w kadencji 2017-2022, jest Pan Dariusz Jaworski. W ramach nadzoru Minister zatwierdził Sprawozdanie z działalności Fundacji w 2018 r.;
- b) **Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości** – organem sprawującym nadzór nad Fundacją jest Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którego w Radzie Fundacji (zgodnie z art. 17 ust. 1 Statutu Fundacji) reprezentują 2 osoby: Pani Monika Kwiecień-Miland oraz Pan Włodzimierz Fisiak. Rada w obecnym składzie została powołana na kadencję 2017-2021;
- c) **Zakład Narodowy im. Ossolińskich** – nadzór nad Fundacją sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Osobą wskazaną do składu Rady Kuratorów przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, na podstawie § 13 pkt 3 Statutu Fundacji, jest Pan Piotr Czekerda. Rada w obecnym składzie została powołana na kadencję 2016-2021;
- d) **Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji** – nadzór nad Fundacją sprawuje Minister Edukacji Narodowej. Wykonując uprawnienia wynikające ze Statutu Fundacji minister właściwy działa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego. Członkami Rady Fundacji są: Pani Katarzyna Zawada oraz Pan Andrzej Kurkiewicz;
- e) **Fundacja Fulbrighta** – współpracę Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z Polsko-Amerykańską Komisją Fulbrighta reguluje *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie współpracy w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta* podpisana w Waszyngtonie dnia 10 marca 2008 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 26, poz. 158). Przepisy umowy zobowiązują stronę polską do powołania pięciu członków do Rady Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, w tym przedstawiciela ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego (obecnie jest nim dr Anna Budzanowska, Podsekretarz Stanu w MNiSW). W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Rady, podczas których podjęto 17 uchwał, w tym dotyczących laureatów wybranych w poszczególnych programach stypendialnych, zatwierdzenia budżetu rocznego Fundacji, zasad rekrutacji do programów stypendialnych na lata 2020-2021 oraz 2021-2022. Fundacja Fulbrighta wspiera realizację celów Ministerstwa poprzez utrzymywanie wysokiego poziomu kandydatów, studentów, doktorantów oraz badaczy, którzy uczestniczą w wymianie akademickiej i naukowej z USA, zdobywając cenne doświadczenie w środowisku międzynarodowym, które następnie pożytkują w pracy naukowo-badawczej po powrocie do kraju. W 2019 r. Program Fulbrighta obchodził 60-lecie działania w Polsce, w związku z czym zorganizowano szereg wydarzeń i działań promocyjnych.

W 2019 r. w ramach oferty programowej „Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta” (dotyczącej wymiany akademickiej w roku akademickim 2019/2020) stypendia otrzymało 65 Polaków, tj. o 12 więcej niż w 2018 r.

1.4. Przyznawanie honorowych patronatów

W roku 2019 Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego objął **patronatem 110 przedsięwzięć** z zakresu nauki i szkolnictwa wyższego organizowanych przez trzeci sektor. Były to m.in. konferencje naukowe, seminaria, kongresy, konkursy, festiwale, jubileusze, memoriały, olimpiady oraz targi edukacyjne.

2. Formy współpracy finansowej

Współpraca finansowa MNiSW z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku prowadzona była m.in. przez finansowanie zadań z zakresu upowszechniania nauki oraz projektów w ramach programów lub przedsięwzięć Ministra, a także zlecenie realizacji zadań publicznych.

2.1. Zadania z zakresu upowszechniania nauki

Środki finansowe były rozdzielane pomiędzy uczelnie, jednostki naukowe, Polską Akademię Umiejętności, podmioty działające na rzecz nauki oraz biblioteki naukowe i dotyczyły:

- promowania rozwiązań innowacyjnych wykorzystujących wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych w ramach targów, wystaw i ekspozycji w kraju lub za granicą;
- organizowania lub udziału w przedsięwzięciach upowszechniających, promujących i popularyzujących osiągnięcia naukowe lub naukowo-techniczne w kraju lub za granicą;
- upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych w ramach krajowych lub międzynarodowych konferencji naukowych;
- podejmowania innych działań szczególnie ważnych dla upowszechniania nauki;
- utrzymania unikatowych w skali kraju zasobów bibliotecznych o istotnym znaczeniu dla nauki lub jej dziedzictwa;
- opracowywania naukowych zasobów bibliotecznych;
- udostępniania zasobów bibliotecznych w formie elektronicznej;
- wydawania czasopism i monografii naukowych o wysokim poziomie merytorycznym i istotnym znaczeniu dla rozwoju nauki lub wzrostu innowacyjności polskiej gospodarki, mających na celu upowszechnianie wyników najnowszych badań naukowych lub prac rozwojowych, w celu wprowadzenia tych wyników do obiegu międzynarodowego oraz zapewnienia do nich otwartego dostępu przez sieć Internet.

W roku 2019, w ramach realizacji zadań z zakresu upowszechniania nauki zakwalifikowano do finansowania **126 zadań** realizowanych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę **10 772 699,51 zł**.

2.2. Projekty w ramach programów lub przedsięwzięć Ministra:

a) Program Dialog

Program Dialog realizowany jest od 2016 roku. Jego celem jest wsparcie działań służących budowaniu współpracy i trwałych relacji między podmiotami działającymi w obszarze nauki a podmiotami działającymi w sferze społeczno-gospodarczej. Program jest ukierunkowany na wspieranie działań zmierzających do podwyższania jakości i konkurencyjności prowadzonych badań naukowych, stworzenie mechanizmów współpracy między nauką a gospodarką oraz wzmocnienie rozwoju nauk humanistycznych i społecznych. Program Dialog w 2019 r. obejmował dofinansowanie działań w trzech obszarach:

- „Doskonałość naukowa” (umiędzynarodowienie polskiej nauki i zwiększenie rozpoznawalności jej osiągnięć, kształtowanie i wdrażanie mechanizmów ewaluacyjnych inicjujących proces zmian projakościowych, wdrażanie koncepcji rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, kształtowanie odbioru społecznego polskiej nauki, podnoszenie jakości i przełomowości badań naukowych – *frontier research*, identyfikowanie bodźców i mierników rozwoju polskiej nauki);
- „Nauka dla innowacyjności” (poprawa efektywności współpracy nauki z otoczeniem gospodarczym, wspieranie procesów innowacyjności i komercjalizacji wyników badań naukowych, w tym promowanie dobrych praktyk w zakresie innowacji, upowszechnianie wiedzy na temat związków między nauką, innowacyjnością i gospodarką);
- „Humanistyka dla rozwoju” (rozwój nauk humanistycznych oraz stymulowanie i promowanie innowacyjnych badań humanistycznych, wykorzystanie humanistyki do rozwoju innych obszarów nauki, a także kultury, edukacji, gospodarki lub społeczeństwa).

W roku 2019, w ramach programu Dialog zakwalifikowano do finansowania **19 projektów** realizowanych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę **6 534 551,85 zł**.

b) Narodowy Program Rozwoju Humanistyki (NPRH)

Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, realizowany od 2011 roku, został ustanowiony w odpowiedzi na postulaty środowisk humanistycznych, a jego założenia zostały wypracowane w konsultacji z najwybitniejszymi przedstawicielami nauk humanistycznych w Polsce. Obecnie Program składa się z następujących modułów: „Dziedzictwo Narodowe”, „Uniwersalia” oraz „Fundamenty”. Celem NPRH jest:

- upowszechnianie osiągnięć polskiej humanistyki naukowej w świecie;
- finansowanie długoterminowych projektów badawczych o charakterze dokumentacyjnym, źródłowym, edytorskim i słownikowym z zakresu humanistyki, o zasadniczym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego;
- włączanie najwybitniejszych osiągnięć polskiej humanistyki do światowego dziedzictwa kulturowego;
- włączanie najwybitniejszych osiągnięć światowej humanistyki do polskiego dziedzictwa kulturowego;

- inicjowanie i finansowanie projektów o szczególnym znaczeniu dla realizacji polityki naukowej państwa, dotyczących bieżących potrzeb polskiej humanistyki.

W roku 2019, w ramach NPRH zakwalifikowano do finansowania **2 projekty** złożone przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę **1 713 214,00 zł**.

c) Program „Społeczna odpowiedzialność nauki” (SON)

Program „Społeczna odpowiedzialność nauki” jest realizowany od lipca 2019 roku. Przedmiotem programu jest wsparcie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz innych jednostek organizacyjnych działających na rzecz upowszechniania nauki w realizacji projektów mających na celu popularyzację nauki lub promocję sportu akademickiego oraz projektów związanych z utrzymaniem zasobów bibliotecznych o istotnym znaczeniu dla nauki lub jej dziedzictwa. Program składa się z modułów:

- „Popularyzacja nauki i promocja sportu” (wspieranie realizacja projektów polegających na: popularyzacji osiągnięć naukowych, pracy naukowców, badań naukowych i prac rozwojowych oraz na promocji nauki; organizacji przedsięwzięć ukazujących w przystępny sposób przydatność wiedzy naukowej; organizacji przedsięwzięć mających na celu upowszechnianie tradycji społeczności akademickiej; organizacji przedsięwzięć promujących i wspierających sport akademicki);
- „Wsparcie dla bibliotek naukowych” (wspieranie realizacja projektów polegających na utrzymaniu zasobów bibliotecznych o istotnym w skali kraju znaczeniu dla nauki lub jej dziedzictwa, ich opracowywaniu oraz udostępnianiu w postaci elektronicznej).

W roku 2019, w ramach SON zakwalifikowano do finansowania i podpisano umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację **5 projektów**, na łączną kwotę **1 981 814,00 zł**.

2.3. Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego”

Konkurs skierowany jest do organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 *ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Przedstawiciele tych organizacji, prowadzących działalność w środowisku akademickim, są zapraszani do udziału w pracach komisji konkursowej. Corocznie jest formułowanych kilka celów konkursu, w szczególności dotyczących wspierania bieżących działań i programów lub przedsięwzięć Ministra.

W roku 2019 mogły być realizowane – przede wszystkim w formie konkursów, akcji informacyjnych, konferencji, seminariów, szkoleń i warsztatów – projekty uwzględniające następujące działania:

- na rzecz studenckiego ruchu naukowego i kół naukowych;
- na rzecz zwiększania świadomości prawnej studentów i doktorantów w zakresie przepisów dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego – w tym działania strażnicze;

- związane z rozwojem mediów akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem programów poświęconych tematyce studiów lub badań naukowych;
- na rzecz wyrównywania szans studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami.

Wykonanie **17 zadań** publicznych zlecono **12 organizacjom pozarządowym**. Na realizację zadań przeznaczono **1 281 305,50 zł**.

2.4. Wsparcie inicjatyw wpisujących się w aktualne priorytety Ministra

W ramach współorganizacji różnego rodzaju wydarzeń (konferencje, konkursy, inicjatywy organizacji pozarządowych oraz akademickie), wpisujących się w aktualne priorytety Ministra, dofinansowano **7 podmiotów** z obszaru tzw. trzeciego sektora. Łączny koszt związany z organizacją wymienionych imprez promujących naukę i szkolnictwo wyższe wyniósł **440 117,21 zł**.

2.5. Dotacja celowa na finansowanie wydatków związanych z realizacją wymiany w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta

W 2019 r. z Programu skorzystało **65 Polaków**, w tym 31 wykładowców i naukowców oraz 34 studentów i doktorantów. MNiSW, poza przekazaniem środków finansowych, wspiera decyzje podejmowane w ramach działalności Fundacji, monitorując celowość i efektywność realizacji powierzonych zadań oraz wydatkowania środków.

Szczegółowe zestawienie kosztów finansowanych z dotacji celowej MNiSW na finansowanie wydatków związanych z realizacją wymiany w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta

Lp.	Tytuł	Wydatki (w zł)
1.	Wyplacone stypendia wraz z kosztami podróży do państwa drugiej Strony i z powrotem oraz w państwie pobytu, zakupy polis ubezpieczeniowych i opłat wizowych, w tym:	4 171 018,03
1a.	- polskim i amerykańskim kandydatom posiadającym co najmniej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki w celu odbycia części studiów wyższych, studiów doktoranckich, staży naukowych albo wzięcia udziału w innych formach kształcenia	
1b.	- polskim i amerykańskim pracownikom dydaktycznym i naukowo-dydaktycznym, posiadającym co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych, seminariów lub warsztatów	
1c.	- polskim i amerykańskim doktorantom lub pracownikom naukowym lub naukowo-dydaktycznym, posiadającym co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, w celu prowadzenia badań naukowych	
2.	Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych o programach wymiany stypendialnej oraz o programach współpracy pomiędzy Stronami oraz rozwój współpracy Komisji z absolwentami Programu Fulbrighta	329 580,97
RAZEM		4 500 599,00

**Zbiornicze zestawienie projektów finansowanych przez MNiSW w 2019 r.,
realizowanych przez organizacje pozarządowe***

Lp.	Nazwa programu/przedsięwzięcia	Kategoria	Liczba projektów	Kwota finansowania (w zł)
1.	Upowszechnianie nauki	Zadania z zakresu upowszechniania nauki	126	10 772 699,51
2.	Program Dialog	Program	19	6 534 551,85
3.	Narodowy Program Rozwoju Humanistyki	Program	2	1 713 214,00
4.	Program „Społeczna odpowiedzialność nauki”	Program	5	1 981 814,00
5.	Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego	Otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego	17	1 281 305,50
6.	Współorganizacja inicjatyw wpisujących się w aktualne priorytety Ministra	Wydarzenia i inicjatywy	7	440 117,21
7.	Dotacja celowa na finansowanie wydatków związanych z realizacją wymiany w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta	Dotacja celowa	1	4 500 599,00
Razem:			177	27 224 301,07

* Szczegółowe dane dotyczące podmiotów oraz kwot dofinansowania znajdują się na stronie internetowej MNiSW w zakładkach tematycznych poszczególnych programów i przedsięwzięć.